

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: Sifatni o'lchash		
Fan kodi: SIFO'4804	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 4	davomiyligi: 1 semestr
Kafedra: Sifat menejmenti va mahsulotlar xavfsizligi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 60711300 — Metrologiya, standartlashtirish va mahsulot sifati menejmenti (kimyo va oziq – ovqat)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Akbarxodjayev Zayniddin Asomovich		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 120	Email: akbarxojayevzayniddin@gmail.com	
Fan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari): Akbarxodjayev Zayniddin Asomovich		
Prerekvizitlar: Standartlashtirish asoslari, sifat menejmenti tizimi, muvofiqlikni baholash asoslari.	Tanlov turi: tanlov fan	
Fanning qisqacha bayoni: Sifatni o'lchash fani turli ma'lumotlarni statistik tahlil etish o'zgaruvchanlikning tabiatini, masshtabini va sabablarini yaxshiroq tushunishda yordam berishi, binobarin, o'zgaruvchanlik natijasida paydo bo'ladigan muammolarni hal etish va hatto oldini olishda shuningdek, doimiy yaxshilash usullarini o'rgatadi.		

Fanning maqsadi: Ishlab chiqarish jarayonridagi va mahsulot sifatiga ta'sir etuvchi o'zgaruvchanliklarni tushunishga va binobarin, muammolarni hal etishda va natijalilik va samaradorlikni oshirishda tashkilotlarga yordam berishi, Sifatni o'lchash kvalimetrik axborotlar olish, kvalimetrik natijalarni qayta ishlash, usullar, sifatni boshqarish tizimlari, sifatni miqdoriy baholash bo'yicha nazariy asoslarini va amaliy tavsiyalarni berishdan iborat.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

➤ sifatni o'lchash va sifatni boshqarish asoslari, sifat boshqarish va nazorat qilish bo'yicha tashkiliy chora-tadbirlar, sifat kursatkichlarini aniqlash, sifatni boshqarishning paydo bo'lishi va rivojlantirishning nazariy asoslari **haqida tasavvurga ega bo'lish;**

➤ kvalimetrik usul va matematik-statistik usullarni qo'llashni; tanlangan boshqarishning nazariyasi va statistik gipotezalarni ilmiy asoslashni; sifat menejmenti tizimini baholashning nazariy asoslarini; mahsulotlarni sifat tizimi bo'yicha mavjud nazariy va amaliy tadqiqotlar texnologik jarayonlarning kamchiligini tahlil qilish va ilmiy tekshiruv utkazishni; ishlab chiqarish jarayonlarini statistik tekshirishni; texnologik jarayonlarni sifati va barqarorligini statistik tadqiqoti va tahlil etishni **bilishi va ulardan foydalana olishi;**

➤ mahsulotlarning sifati va sifat kursatkichlarini baholash; sifatni boshqarish, boshqaruvning kompleks tizimini tashkillashtirish; mahsulot sifat ko'rsatkichlarining optimal qiymatlarini aniqlash usullarini ilmiy tahlil qilish; sifatni baholash jarayonining tamoyil va usullarini nazariy tahlil qilish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.**

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akademik guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan quyidagi vazifalardan biri tayyorlanadi: o'qituvchi tomonidan berilgan muammoni "Keys-stadi" texnologiyasi asosida yechimini topish, taqdimot tayyorlash, berilgan mavzu bo'yicha testlar tuzish, referat tayyorlash.

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ulot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
1	Sifatni o'lchash va sifat boshqaruvi	2		9
1.1	Sifat menedjmenti tizimlarini baholash		2	
2	Tayanch kvalimetriya	2		9
2.1	SMT faoliyatini samaradorligini baholash		2	
3	Yaxshilash mezonlari va ularni qo'llash usullari. Nazorat kartalari	2		9
3.1	O'z-o'zini baholashni faoliyat sifatini o'lchash va yaxshilash		2	
4	Kvalimetriya	2		9
4.1	Yaxshilash mezonlari va ularni qo'llash usullari		2	
5	Sifatni o'lchash	4		9
5.1	Jarayonlar blok - sxemalari. Jarayonlarni kartalash		4	
6	Kvalimetriyaning texnologik asoslari	4		9
6.1	Sabab – oqibat diagrammasi. Miya shturmi uslubi		4	
7	Kvalimetrik usullar	4		9
7.1	Pareto tahlili. Jarayonlarni statistik nazorati (SPC)		4	
8	Sifat va maxsulot nazorati	4		9
8.1	Nazorat kartalari. Matritsa tahlili va ma'lumotlarni yig'ish varaqlari		4	
Jami		24	24	72

Asosiy adabiyotlar:

1. Ismatullayev P.R. “Metrologiya asoslari”. O'quv qo'llanma. Toshkent. 2012.
2. Ismatullayev P. R., To'rayev SH.A., Hamroqulov G'.X. Sifat menejmenti tizimi va uni sertifikatlash O'quv qo'llanma. -T. Toshkent. 2014.

Qo'shimcha adabiyotlar:

3. Abduvaliyev A.A., Latipov V.B., va boshq. “Standartlashtirish, metrologiya, sertifikatlashtirish va sifat”. Kitob. Toshkent. 2008.-300b.
4. Ismatullayev P.R., Abdullayev A.X., Turg'unboyev A. O'lchashlarning fan va turmushdagi tutgan o'rni. O'quv qo'llanma. «Fan va texnologiya», 2000. -155 b.
5. «Metrologiya haqida qonun». O'zbekiston Respublikasi Qonuni.

Internet saytlari

6. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali
7. www.lex.uz. – O'zbekiston Respublikasi qonun xujjatlar milliy bazasi
8. www.standart.uz (Uzstandart agentligi)
9. www.smsiti.uz (Standartlar instituti)
10. www.ziyonet.uz
11. www.texhology.ru
12. www.google.ru

Kontakt soatlari*: mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish, ularni taqdim etish, zarur ma'lumotlar va turli materiallar bo'yicha savollarga quyidagi grafik asosida o'qituvchiga murojaat qilishingiz mumkin:

№	Kun	Vaqt	Xona
1.	Seshanba	14.00 – 16.00	Lab-2
2.	Juma	14.00 – 16.00	Lab-2